

Bosnisk/Kroatisk/Serbisk Hjelpearke

Nivå I

Grunnleggende grammatikk og kommunikasjon | LK20

Alfabetet

Latinsk alfabet (30 bokstaver)

A B C Č Ć D Đ Ž E F G H I J K L Lj M
N Nj O P R S Š T U V Z Ž

Uttale – viktigste lyder

- **Č** – som “tsj” i “matsjete”
- **Ć** – mykere “tj”-lyd
- **Š** – som “sj” i “sjel”
- **Ž** – som “j” i fransk “jour”
- **R** – rullet r

Merk: Bosnisk og kroatisk bruker kun latinsk skrift. Serbisk bruker både latinsk og kyrillisk.

Substantiv – Kjønn

Tre grammatiske kjønn

- **Hankjønn (m):** -konsonant
grad (by), *student*, *brat* (bror)
- **Hunkjønn (f):** -a
knjiga (bok), *žena* (kvinne)
- **Intetkjønn (n):** -o, -e
selo (landsby), *more* (hav)

Grunnleggende kasus

For Nivå I fokuserer vi på de tre viktigste:

1. Nominativ

Subjekt (hvem/hva gjør noe)
Student uči. – Studenten lærer.

2. Akkusativ

Direkte objekt (hvem/hva)
Vidim studenta. – Jeg ser studenten.

3. Lokativ

Sted (hvor – med preposisjon)
U gradu. – I byen.

Hankjønn entall (grad)

Nominativ	grad
Akkusativ	grad
Lokativ (u/na)	gradu

Hunkjønn entall (žena)

Nominativ	žena
Akkusativ	ženu
Lokativ (u/na)	ženi

Verb – Presens

Viktige hjelpeverb

biti (være) – presens:
ja sam, ti si, on/ona/ono je,
mi smo, vi ste, oni/one/ona su

Presens – tre vanlige typer

	-a- <i>gledati</i>	-i- <i>govoriti</i>	-e- <i>pisati</i>
ja	gledam	govorim	pišem
ti	gledaš	govoriš	pišeš
on/ona	gleda	govori	piše
mi	gledamo	govorimo	pišemo
vi	gledate	govorite	pišete
oni/one	gledaju	govore	pišu

gledati – se på
govoriti – snakke
pisati – skrive

Personlige pronomen

Nominativ

	Entall	Flertall
1. pers.	ja	mi
2. pers.	ti	vi
3. pers. m	on	oni
3. pers. f	ona	one
3. pers. n	ono	ona

Eiendomspronomen

- **moj, moja, moje** – min
- **tvoj, tvoja, tvoje** – din
- **njegov, njegova, njegovo** – hans
- **njen/njena/njeno** – hennes
- **naš, naša, naše** – vår
- **vaš, vaša, vaše** – deres

Tallord 1-10

1	jedan/jedna/jedno
2	dva/dvije
3	tri
4	četiri
5	pet
6	šest
7	sedam
8	osam
9	devet
10	deset

Viktige preposisjoner

Med akkusativ

- **u** – inn i (bevegelse)
- **na** – på, til (bevegelse)
- **za** – for
- **kroz** – gjennom

Med lokativ

- **u** – i (sted)
- **na** – på (sted)
- **o** – om

Eksempler:

Idem u grad. – Jeg går til byen.
Ja sam u gradu. – Jeg er i byen.

Nyttige fraser

Hilsener

- **Zdravo! / Čao!** – Hei!
- **Dobro jutro** – God morgen
- **Dobar dan** – God dag
- **Dobro veče** – God kveld
- **Dovidenja!** – Ha det!
- **Hvala** – Takk
- **Molim** – Vær så god

Spørsmål

- **Kako se zoveš?** – Hva heter du?
- **Odakle si?** – Hvor er du fra?
- **Kako si?** – Hvordan har du det?
- **Gdje je...?** – Hvor er...?
- **Šta/Što je to?** – Hva er det?

Svar

- **Da** – Ja
- **Ne** – Nei
- **Dobro sam** – Jeg har det bra
- **Zovem se...** – Jeg heter...
- **Ja sam iz Norveške** – Jeg er fra Norge